

Maria Cassel
Miljöstrateg
08-124 571 00
Maria.Cassel@ekero.se

Kommunstyrelsen

Remiss av Naturvårdsverkets skrivelse - Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge

Dnr KS18/157

Förslag till beslut

1. Kommunstyrelsen antar remissyttrande daterat 2018-10-10, beträffande Naturvårdsverkets skrivelse Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge (ärendenr NV-02386-17).
2. Kommunstyrelsen beslutar att ge Kommunstyrelsens ordförande i uppdrag att underteckna yttrandet.
3. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning av ärendet

Naturvårdsverket har lämnat förslag på ändringar av reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge (LIS) i miljöbalken och plan- och bygglagen. Regeringen vill ha synpunkter på förslagen senast den 16 november 2018, anstånd är beviljad till den 28 november.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, Planenheten vid Miljö- och stadsbyggnadskontoret, 2018-10-10
Yttrande, 2018-10-10

PM - Introduktion till strandsskyddslagstiftningen, Planenheten vid Miljö- och stadsbyggnadskontoret, 2018-10-10

Remissmissiv, Remiss av Naturvårdsverkets skrivelse – Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge, Miljö- och energidepartementet, 2018-08-08

Naturvårdsverkets skrivelse, Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge, Naturvårdsverket, 2017-08-28

Ärendet

Regeringen vill ha synpunkter på förslagen i Naturvårdsverkets skrivelse ”Uppdrag att se över och föreslå ändringar i reglerna om landsbygdsutveckling i strandnära läge”. Förslagen innebär vissa förändringar vad gäller de bedömningsgrunder som ska ligga till grund för vad som kan vara ett LIS-område:

- LIS-områden behöver inte ha en ”begränsad omfattning” utan istället en ”sådan omfattning” att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses. Detta ger en större flexibilitet då området inte begränsas i storlek utan utgår från platsens värden och bebyggelsestrycket.
- Nuvarande restriktivitet som gäller för att tillämpa LIS-reglerna i eller i närheten av tätorter specificeras till att gälla för ”större tätorter”. För övriga tätorter tillämpas bara de vanliga LIS-reglerna.
- Även inom ett LIS-område behövs särskilda skäl för att upphäva eller ge dispens från strandskyddsreglerna. För att tydliggöra och underlätta möjligheterna till detta, föreslår Naturvårdsverket vissa förändringar av vad som får beaktas som särskilda skäl inom sådana områden.
- Idag kan en ny byggnad, verksamhet, anläggning eller åtgärd som bidrar till utvecklingen av landsbygden räknas som ett särskilt skäl. Förslaget innebär att detta breddas till åtgärder som kan ”upprätthålla” landsbygdsutvecklingen, dvs. sådant som kan bidra till att förhindra en försämring eller tillbakagång.
- Det räcker också med att utredningen kan visa att dispensen ”kan antas” bidra till landsbygdsutvecklingen. Detta tydliggör att det inte bör ställas alltför höga krav på utredning.
- Vad gäller prövning av dispens för att uppföra enstaka en- eller tvåbostadshus föreslår vi att samlokalisering till befintligt bostadshus även fortsättningsvis ska få beaktas som ett skäl för dispens. Förslaget innebär dock att bestämmelsens nuvarande lydelse omformuleras för att i något större mån kunna ta hänsyn till förhållandena på platsen och skillnader i bebyggelsestruktur mellan olika delar av landet.

I Naturvårdsverkets uppdrag ingick frågan om att utöka möjligheterna att bygga permanentbostäder. Regeringen konstaterar att Naturvårdsverkets skrivelse är begränsad i denna del. Regeringen avser därför att utreda frågan ytterligare. Inom ramen för denna remittering ges därför även möjlighet att inkomma med kompletterande förslag till åtgärder (t.ex. författningsändringar) när det gäller att utöka möjligheterna att bygga permanentbostäder för landsbygdsutveckling i strandnära lägen i områden med god tillgång till stränder samtidigt som de värden som strandskyddet syftar till inte äventyras.

LIS-reglerna innebär att det inom områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen gäller vissa lättnader i strandskyddet. Ekerö kommun kan peka ut områden för LIS om det inte råder högt bebyggelsestryck och om:

- ett strandnära läge långsiktigt bidrar till positiva sysselsättningseffekter eller ökat serviceunderlag på landsbygden
- tillgången till strandområden för allmänheten och för att bevara goda livsvillkor för djur- och växtlivet tillgodoses långsiktigt och

I områden där det råder högt bebyggelsestryck kan Ekerö kommun med viss begränsning peka ut LIS-områden. Området ska endast ha en liten betydelse för att tillgodose strandskyddets syften.

Ekerö kommun sammanställde en LIS-utredning som underlag till den översiktsplan som antogs i kommunen under våren 2018. I utredningen föreslogs sammanlagt åtta LIS-områden. Inga områden låg belägna inom det så kallade tätortsbandet, där den huvudsakliga bebyggelsen ska tillkomma i kommunen. Länsstyrelsen bedömde att möjligheten att peka ut LIS för hälften av föreslagna områden inte fanns i Ekerö kommun. Skälet var att områdena ligger nära tätortsbandet med fasta vägförbindelser där efterfrågan på mark är stor och i samband med utbyggnaden av Förbifart Stockholm enbart torde bli högre. Länsstyrelsen bedömer därför att dessa områden inte är förenliga med kriterierna i miljöbalken.

Länsstyrelsen skrev i sitt yttrande att om kommunen fortfarande vill peka ut LIS för övriga fyra områdena, och då givetvis med ett förhållningssätt till riksintressena för friluftsliv och kulturmiljövård, ska detta motiveras i form av en fördjupning eller tillägg till översiktsplanen.

Ekerö kommun beskrev i LIS-utredningen hur respektive LIS-område skulle bidra till landsbygdsutveckling. Utredningen saknade beskrivningar kring hur övriga kriterier uppfylldes för respektive område. Länsstyrelsens yttrande visade en mycket återhållsam syn på möjligheten att peka ut LIS-områden kring Mälaren i Stockholmsområdet. Länsstyrelsen i Stockholm anger nämligen enbart bebyggelsestrycket i Stockholmsområdet som ett skäl att områdena inte är lämpliga, trots att det inom dessa områden ska vara möjligt att ange LIS-områden med viss restriktivitet. Länsstyrelsen visar samma återhållsamhet i ett granskningsyttrande för en fördjupad översiktsplan framtagen av Upplands-Bro kommun.

Föreslagna ändringar - möjliga konsekvenser för Ekerö kommun

De föreslagna ändringarna förväntas underlätta processen för att utse LIS-områden något. Genom att lagtexten ändras från "bidrar till" till "kan antas bidra till eller upprätthålla" utvecklingen av landsbygden förväntas det ställas lägre krav på att utreda och beskriva utpekade områden. Även förändringen att ett område ska ha en "begränsad omfattning" till "sådan omfattning" förväntas underlätta processen genom att det ställs lägre krav på områdets avgränsning (inom områden med lägre bebyggelsestryck och god tillgång till oexploaterade stränder).

Förändringen till "kan antas bidra till eller upprätthålla" utvecklingen av landsbygden medför även att kommunen kan förväntas kunna använda LIS i fler områden

eftersom det räcker med att det finns behov av bland annat personellt underlag för att behålla ett kvarstående värde för att till exempel inte förlora existerande service, enligt de nya förarbetena.

De geografiska begränsningarna som gäller för kust- och skärgårdsområden samt vid några namngivna sjöar omfattas inte av några förändringar. Om inga ytterligare ändringar sker kommer Ekerö kommun även fortsättningsvis ha svårigheter att peka ut LIS-områden eftersom Länsstyrelsen i Stockholm har en återhållsam syn på möjligheten att använda landsbygdsutveckling i strandnära läge kring Mälaren i Stockholms län.

Beslutet expedieras till
Miljö- och energidepartementet

Tommie Eriksson
Miljö- och stadsbyggnadschef

Emma Embretsen
Planeringschef